

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris Theologi Architectura Christiana

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

5. Architectus Christianus, & Aedificator Sodalıs, primùm in se, tum in alijs
ædificat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

re: sibi ut persuadeant, non quæ licent, sed quæ simul
ædificant, posse securè absque conscientia remorsu per-
fici.

ARTICULUS V.

ARCHITECTUS CHRISTIANUS.

Et Ædificator Sodalit, primùm in se tum in aliis

ÆDIFICAT.

HOC Evangelici Ædificatoris munus exigit, quod
proprium est hominis Sapientia Christiana dedi-
ti, qualis esse debet SODALIS VIRGINIS DEIPARÆ.
hic semper oportet ædificet *Domum*, primùm in se, tum
in aliis. Nam ut alios, vel in aliis, quispiam ædificet,
requiritur, ut in se id primò faciat. Possè autem
quempiam Ædificare se, docet Paulus Apostolus in
priori ad Corinthios XIV. cap. ubi disputans, quod-
nam Spiritus-sancti donum sit præferendum, *Prophetar-*
re, id est, exponere Sacram-scripturam, docere arcana
DEI, verba facere de cælestibus ac divinis, concionari
ad mores instituendos idoneè? an *linguis loqui*, seu, habe-
re donum linguarum, ut in primitiva Ecclesia sepe contin-
gebat, cum multis linguis aliqui loquebantur, & psalle-
bāt, cum multorum admiratione & Ecclesie gaudio. re-
spondet autem ipse, *Dono linguarum esse præferen-*
dam Prophetiam eo modo acceptam: quod hæc perutilis
sit ad *Ædificationem* aliorum, quos edocet *Propheta*,
Ecclesiastes, *Concionator* de rebus ad salutem spe-
ctantibus. Quare qui sic prophetat, *Ecclesiam Dei*
Ædificat, inquit Apostolus. Qui autem *lingua loquitur*,
quam nimirum alii non intelligunt, semet ipsum *Ædi-*
ficat, non instruit alios, non consolatur, non hortatur
ad meliora.

UTRUM

UTRUMQUE autē si jungatur perfectum facit *Ædificatore*, qui imprimis se *ædificat*, facitque *Domum Sapientia*. contemplatione rerum cælestium, affectionibus piis, desideriis spiritualibus, internis pietatis actibus, exercitatione virtutum variarum, quas dum copulat caritate, haud secus ac lapides calce jungit, ut exurgat *Ædificium* Deo dignum habitaculum, seu regia Sapientia. Quam gravissimi Patres quidam dicunt (a) esse ipsam Animam hominis, secundum legem Dei sapientis, qualis est omnis Justus, siue Deo carus, quem titulum sibi meritò vendicat DEIPARÆ SODALIS omnis. Alii non Animam volunt esse illam Domum, sed in Anima, virtutem congeriem ritè dispositam, & Caritate conglutinatam suo cum fundamento, parietibus, conignationibus, conclavibus, tecto, ut suo tempore explicabitur. Utrumque veritati est consentaneum, & cum utroque sensu optimè cohæret, quod *Domus* illa, quam *ædificando* se *lustus* extruit, sit in ipso illo homine. Qui deinde *Ædificat* alios: & Verbis, quando loquendum, proferendo sermonem *Ædificationis*, ut loquuntur Magistri spirituales: & *Factis*, dum operandum faciendo omnia secundum præscriptum rationis & prudentiæ, ad *Ædificationem*. Sic igitur quilibet virtutis perfectæ studiosus, piusque *Sodalis*, per Spiritus sancti, & Christi, qui est Sapientia Patris, gratiam, *Ædificat* *Domum*, vel Animam, vel in Anima, dum gratiæ cooperatur: tunc enim in ipso consurgit palatiū, regia templum virtutis & sanctitatis, in qua sanctissima TRINITAS mansionem suam habet, immodò cænare non dedignatur. *Siquis audierit vocem meam, & apparuerit mihi januam, intrabo ad illum, & cænabo cum illo, & ipse mecum,*

C 4

dicit

(a) Athanas. Orat. contra Arianos & Disput. contra Arium in Conc. Niceno. Chrysof. seu Auctor Operis imperf. homin. 29. in Matth. Bernard. ser. 3. de Advenc. S. Bonav. sermone de ingressu in Sapienc.

dicit humanissimus Dominus, Apocalypsis tertio, & apud Joannem cap. xiv. *Si quis diligit me sermonem meum servabit, & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus.*

SUA VISSIME S. Bernardus, & huic Adventus tempori accommodatissime (a) *Beatus apud quem mansionem facies Domine JESU, Beatus in quo Sapientia ædificat sibi DOMUM, excidens columnas septem: Beata Anima, quæ Sedes est Sapientia. Quæ est illa? Anima utique Justæ. merito plane, quia Justitia & Judicium præparatio Sedis tuæ. Quis in vobis est, Fratres, qui desiderat in Anima sua Sedem parare CHRISTO? Ecce, quæ-nam illi serica, quæ tapetia, quæ pulvinaria oporteat præparari? Justitia, inquit, & Judicium præparatio Sedis tuæ. Justitia virtus est, quod suum est, unicuique tribuens. Tribue ergo tribus, quæ sua sunt. Redde Superiori, redde inferiori, redde æquali, quod debes cuique, & digne celebras Adventum CHRISTI, parans Ei in Justitia Sedem suam. Redde, inquam, reverentiam Præfato, & Obedientiam, quarum altera cordis, altera corporis est. Redde æquali consilium, quo eget. Redde inferiori auxilium, quod expectat. Adde Judicium, quo nos coram DEO indicemus, ac humiliemus. Hac planè est digna Sedis præparatio Domino Majestatis, ut & Justitiæ mandata studeat quis observare, semper indignum se se & inutilem arbitretur.*

ITA QUÆ Sodalis quilibet, immò fidelis omnis Christianus, pro suo quisque statu, ac conditione, ut officio satisfaciat suo, debet esse re ipsa ÆDIFICATOR, ac in se aliisque extruere DOMUM SAPIENTIÆ. Quam si in in Anima vestrà ædificatam ornatamque invenerit, ad vos veniet, mansionemque apud vos faciet, quod vobis impensissimè precor, Jesus Parvulus. Quem interim quotidie, semel, bis, ter advocate: O Sapientia! veni ad doce dum nos viam prudentiæ. O Adonai! veni ad redimendum nos in brachio extento. O Radix Jesse! ve-

ARCHITECTUS CHRISTIANUS. 41

ni ad liberandum nos, iam noli tardare. O *Clavis David!*
Veni & educ vincitum de domo carceris, sedentem in
tenebris & umbra mortis. O *Oriens splendor lucis æter-*
næ! O *Sol Justitiæ!* veni & illumina sedentes in tenebris,
& umbra mortis. O *Rex Gentium:* veni & salva homi-
nem, quem de limo formasti. O EMMANUEL!
veni ad salvandum nos :
Domine DEUS Noster.

SERMO VI.

ANALOGIA MULTIPLEX

Inter Officia Architecti, & Amatoris Sapientiæ,
Virtutumque Studiosi.

Sapientia edificavit sibi Domum. Proverb. ix. 1.

*Volens Turrim edificare, prius sedens computat sumptus,
qui necessari sunt. Lucae xiv. 28.*

ARTICULUS I.

ARCHITECTUS CHRISTIANUS

*Quis nam sit? Quis item Amator, Cultorq; Sapientiæ
Quis virtutum Studiosus?*

APIENTIÆ Amator cultorque est, nostrâ
descriptione, *Qui litterarum, doctrinae-ue stu-*
dium, virtutum exercitationi copulat. vel, Homo
virtutum solidarum, & doctrinarum ornamentis
excultus. Nimirum, qui Pierati aut Religio-
ni, seu virtutum Christianarum fundamento doctrina-
rum augustissimam Domum *Ædificando* imponit. Quid

C s

hoc